

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
20Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnyeim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 25
VASÁRNAPElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

A Magyar Párt és a magyarság

Egy hónap óta a kortések egész légiója veri fel a magyar faivak csöndjét. A közigazgatási apparátusnak az a része, amely a radikális párt szolgálatában áll, teljes gőzzel igyekszik átgazolni a választók akaratát. Az egyik jegyző eget, sőt földet is ígér, a másik elhajtja adó fejében a magyar-párti jelölt minden háziállatját. Az egyik egy pohár borral igyekszik a magyar fejét elcsavarni, a másik fenyegetőzik. A harmadik helyen az egész községtanácsot terrorizálja a szolgabíró, a negyedik helységben a magyar polgárok számára kilencórás zárórát rendel el a radikális-párt kegyelméből a Hatalom valamelyik földi helytartója. Ez a sor végtelen és a félmillió magyar-ság megdöbbenve, néhol sziklaszilárdan állva, de sokhelyütt néma rémülettel nézi az eseményeket és várja: Mi lesz mindennek a vége?

Erről a helyről azért indulnak el a szavak, hogy bátorítást vigyenek a küzdők közé, hogy megegyeszen és még százszor elmondjuk: *A magyar párt a kisebbségi jogok teljességéért, a törvények sérthetlenségéért, a teljes békeért és rendért harcol.* E szavak azért írónak el immáron ezredszor, hogy megnyugtassák a magyar lelkiismeretét: Mi jót akarunk. Es a hitünk olyan, mint a szentek és a mártírok hite, ha kell. Ebben a hitben nincs alku és ez a hit nem ismeri a félelmet sem. *Ez a hit magyar hit* és ha a kortések mást is prédikálnak, a jugoszláviai magyarság hat év alatt megtanulta végre politikájának első parancsát: *Csak önmagadnak higgy!*

Nem szállunk vitába azokkal, akik most az ígéretek özönével árasztják el a magyar pusztaságot. A magyar fülek hallják, hogy mily hangszereken fuválnak most a radikális párt kortesei, de a magyar koponyák még emlékezni is tudnak. Nincs ugyszólván egyetlen olyan szláv párt sem, amely a lefolyt hetedfél év alatt legalább egyszer ne tartotta volna kezében a kormány rudját. *Akkor egyikük sem beszélt a kisebbségi kérdéstről.* Akkor megmosolyogtak minden kívánságot és merev, a hatalomnak mindenkor kijáró göggel utasítottak el minden követelést. *Tudtok-e még emlékezni magyar testvéreink?*

A magyar párt becskeréki kongresszusa kimondotta, hogy a magyarság önálló listákkal fog résztvenni a választásokon. *A határozat a magyar nép határozata volt és azt ma senki sincs jogában megtagadni.* A önálló listát a magyarság politikai józan-sága követelte, mert egyrészt ez az egyetlen útja annak, hogy magyar képviselő jusson a parlamentbe másrészt lehetetlen volt a magyarság számára bármely politikai párthoz csatlakozni akkor, amikor azok között alapvető államjogi kérdésekről folyik a vita. Ebbe a küzdelemben a magyarság nem avatkozhatik bele és a szükséges politikai önzés első parancsát formulázta meg a becskeréki kongresszus akkor, amikor kimondotta, hogy *a Magyar Párt csak a magyarságot és a magyarságot csak a Magyar Pártot fogja támogatni a februári választásokon.*

Hu marad-e a magyarság ehhez a határozathoz? Nem akarjuk letagadni, hogy látunk soraink között megfélemlítetteket, gyáván elfutókat, sőt olyanokat is, akikre nyugodt lelkiismerettel lehet rányomni az áruló bélyegét. A magyarság nagy tömegei mégis szilárdan állanak, mert ezek a tömegek érzik, hogy a február nyolcadiki választás lesz a magyarság politikai

érettségének, meg nem alkuvó tisztességének és önértetének tüpróbója. Százezer magyar szavazónk van, s ha megtörténhetné, hogy ezek közül egyetlenegy sem hagyja cserben a zászlót, a parlament bejárata diadal-kapu lesz a nemzet színe elé vonuló kisebbségi követelések számára. Ha tíz, tizenkét magyar képviselő fog bevonulni a parlamentbe, úgy a magyar kisebbségi követelések mértőföldekkel fognak közelebb jutni a teljesüléshez. Ha a magyarság önmagához méltóan fog viselkedni a választásokon — mindenki a maga szerencséjének kovácsa — úgy politikai ellenfeleink öszinte tisztelettel fogják megemlíteni előttünk azt a kalapot, amelyet most csak kortesfogásból billentenek meg a magyarság előtt. A vásár rajtunk áll. Mi apellálunk a magyar lelkiismerethez, melyet eddig sem egészben, sem felesben bérbevenni nem lehetett. A magyarság

A Magyar Párt a joggal, törvénnyel és igazsággal kötött paktumot és senki mással. Hiszünk a jog, az igazság és az írott törvény diadalmaskodásában és semmi másban és senki másban nem hiszünk! Minden becsületes magyar ember, aki magyarságát és polgári öntudatát még nem bocsájtotta áruba, mellénk fog állani ebben a küzdelemben. A magyar imádságért, a magyar iskoláért és a magyar földért küzd a Magyar Párt és mindenkinek önmaga, magyar faja és gyermekeinek jövője iránti mulaszthatatlan kötelessége, hogy február hó 8-án a Magyar Pártra adja le szavazatát. Gyermekeinek ellensége az, aki az első küzdelemben cserbenhagyja a Magyar Párt zászlaját! Valamennyien szavazzatok a magyarság egyetlen politikai pártjára, a Magyar Pártra! Eljen a novisadi kerület listavezetője, DR. SÁNTHA GYÖRGY.

Becskeréken vállalta ezt a küzdelmet és most nem riadhat vissza a megpróbáltatásoktól. A magyarság nem ijedhet meg a saját árnyékától és még kevésbbé félhet a radikálisok árnyékától. A magyar kisebbségi politika útja nyilegyenes. Céljait mindenki ismeri. És mindenki tudja, hogy a magyar követeléseket az alkotmány lételes rendelkezései határozzák be. Nincs vád, amely joggal illethetne bennünket. A fenyegetések csak üres szavak és ha valahol, valamilyen felelőtlen kilengés következtében beroped is egy magyar koponya, nem kell, hogy rögtön a vénasszonyok sirtója következzen. Egy bevert fej még nem a szenvedés útja. Az mindössze egy rendőri akta, egy recept és talán száz dinár pénzbüntetés. Ezért még a magyar kisebbségi politika számára nem szükséges új utakat kijelölni. A bevert fej mögött is ragaszkodnunk kell az öntudatos polgár azon jogához, hogy politikai álláspontját önmaga határozza meg. Mondjanak a szolgabírók és a radikális kortések akármit, a Magyar Párt mindig a magyarság önálló politikájának marad kifejezése, szemben azzal a

szándékkal, amely a politikát, mint előre megragott gyermekképző akarla százába adni a magyarságnak. A paktum a beteg ember mankója, az önálló lista az egészséges ember bátor és bizakodó nekiindulása annak az utnak, amelynek minden végső célját ismeri. A paktum az alamizsna kenyere, a Magyar Párt önálló listája azon gerinceseknek adatott, akiknek dereka csak a munkában hajlik meg, könyörgésben soha!

Es még egyet. A magyar sajtó egy része hetek óta tervszerű aknamunkát folytat a magyar önértet bátor és tiszteletreméltó vállalkozása ellen. Ez a sajtó azzal vádol bennünket — méretetlen szegényére a magyar betűnek — hogy a Magyar Párt „sérelemi politikát” folytat, s ahelyett hogy a „helyzet okos és józan mérlegelése után” megegyezést keresne a kormányzópártokkal, merev ellenzéki álláspontot foglal el, s ezzel szakadékot ás a szerb és magyar nép közé. Fájdalmas kötelesség olyan vádakkal foglalkozni,

talom nagyon mulékony valami. Szap-panbuborék, amibe csak az örült kapaszkodik, de a jog örök és az igazság is örök. *A magyarság a szolgabírók kegye helyett a jogot fogadja társul* és hiszi, hogy az államalkotó szláv nép, amellyel mindenkor testvéri egyetértésben és békeességben élt, *becsülni fogja benne a politikai ellenfelet* és megvetésével fogja jutalmazni azokat, akik a választási üzletek árnyékában „barátságot” szimulálnak és kegyeit keresik. Mi tudjuk, hogy az ilyen barátoknak a szerb nem a kezét nyújtja. Csak a talpát...

Népgyűlések napja

Csak a kormánypártok tartanak népgyűléseket — Elisimult a Surmin—Pribicevics közti vizsály — A Rádics elleni vizsálat

Beograd. Politikai körökben nagy feltűnést, az ellenzéknél pedig határtalan felháborodást váltott ki Bedekovic zagrebi rendőrfőnöknek, a Vreme tudósítójának tett nyilatkozata. Bedekovic rendőrfőnök olyan erősen támada a zagrebi bírágot, ami még nem fordult elő a világon. Többek között azt állítja, hogy a zagrebi bíróság által hozott határozat valóságos anarchia és a zagrebi bíróság ezzel az állam érdekei ellen cselekedett.

Ellenzéki politikuskok a zagrebi rendőrfőnök e nyilatkozatán kívül főleg az ország különböző részeiről érkező azon jelentésekkel foglalkoztak, amelyek a hatóságok terrorjáról számolnak be. Szerbiában és Délszerbiában egészen nyíltan dolgoznak a hatósági közegek a kormány érdekében és oly erős terrort fejtenek ki, hogy a választók nagy része nem is fog résztvehetni a választáson. Talán egyedül a szkopjei kerületben nem fejt ki semmi nyomást a hatóság ami arra vezethető vissza, hogy Petrovics Nasztáz állandóan a kerületben tartózkodik.

Boszniában is nagy a nyomás és ezért a Maglajlics csoporthoz tartozó muzulmánok is Szpáhozh csatlakoztak, ami nagyon növeli Szpaho győzelmi esélyeit.

A minisztertanács tegnap nem tartott ülést, mivel néhány miniszter az Uzšice-Vardiste vonal megnyitására, mások pedig népgyűlésekre utaztak. A mai vasárnap különben is élénk lesz, mert igen sok népgyűlést tartanak, természetesen majdnem kizárólag kormánypártiakét, miután az ellenzék nem tarthat nyugodtan gyűléseket.

A miniszterelnökségen Pasic Beogradban maradt miniszterekkel folytatott megbeszéléseket a legtöbb esetben tárcájuk keretében tartozó ügyekről.

A Surmin—Pribicevics harc is véget ért és sem Surmin, sem Drinkovic nem lépnek ki a kormányból, hanem megvárják míg nyugdíjkepesek lesznek és akkor nyugalomba vonulnak. Zagrebi jelentés szerint Rádicsék ellen tegnap nem folytatták a vizsgálatot, mert azt teljesen céltalannak tartják. Nem tudnak semmi terhelő anyagot felhozni ellenük. Rádicsék ügyében a hatóságok csak huzzák az időt, hogy a HRSS vezetői a választásokig ne kerüljenek szabadlábra.

Tőzsde

Zürich, január 24. Beograd 8:42, Newyork 5:17:5, London 2485—, Páris 28:28, Milano 21:35, Prága 15:51, Bécs 0:00731, Budapest 0:00715, Szófia 3:80, Bukarest 2:80, Szaloniki —, Berlin 123:40, Brüsszel 26:55, Amsterdam 209:20, Athen —.

A keresztény magyarság egyetlen napilapja a „Délbácska“

ROVÁS

Nagy asszonyok, kis emberek

Az erkölcsöt a „Bácsmezei Napló“-ig — Kétfog „megtorolni“ a magyarság egyetlen vigasztalója

A „Bácsmezei Napló“ péntek reggeli száma napihírek között a következő nyilatkozatot közli:

— Nyilatkozat. A Novisadon megjelenő Délbácska napok óta rendszeresen a legképtelenebb s a leggonoszabbul kiagyalt valótárságokkal igyekeznek megtépdesni a Bácsmezei Naplónak s a Bácsmezei Napló munkatársainak tisztességét. Az a fölény, amit a becsülettel végzett becsületes munka ad nekünk, lehetetlenné teszi számunkra azt, hogy vitát kezdjünk azzal a senkivel, aki ezeket a cikkeket írja. Mi ezekért a becsülettrábló támadásokért a jövőben azokat fogjuk felelősségre vonni s azokon fogjuk megtorolni, akik akár cselekvéssel, akár mulasztással lehetővé teszik, hogy hátuk mögött s fedezetük mellett egy himpellér garázdálkodhasson. Nemcsak az lehet becsületlenül rágalmazó, aki a tollat vezeti, de az is, aki ennek a moral insanitynek módot ad arra, hogy magyar lap és magyar újságírók ellen acsarokdhasson.

Áll a bál és zug a torna... Van aki nem bírja. Ki a fején, ki a gyomrán szédül az ütéstől. Kinek a feje büten meg, kinek a gyomra fordul fel. A fenti nyilatkozat a sérüléseknek kétségtelenül utóbbi alosztályába sorolható. A B. N. nyilatkozata még vajdasági viszonylatban is jelentős gyomor-felfordulás. És milyen csunya szavak hördülnek ki a váladék nyomán! Senki... himpellér... becsületlenül rágalmazó... moral insanity... Brr!... Hagyjuk.

Katolikus Karácsony ünnepén a B. N. olyan trágárságokat talált fel gyanútlan olvasóközönségének, hogy „Karácsonyi cochonériák“ címmel figyelemzetünk kellett laptársunkat az erkölcs, a tisztesség és jóízűs azon határaitra, amelyeket még egy magát liberálisnak nevező lap sem léphet át minden felelősség nélkül. A szerémi háromszögben utazó irodalmi vigéceket kitéltottuk minden tisztességes ember portájáról. Ennek a gesztusnak másnap a B. N. minden olvasója taposolt. A kioktatás után három hétig hallgatott a B. N. amely ma ránkakasztja a „himpellér“ jelzőt. Vita ez? Nem. Ez a „moral insanity“ bennünk és ez a megdönhetetlen erkölcsi világrend bennünk. Dixi.

Aztán a „Nagyasszony...“ Nem olyan régi irás náluk és a pora még itt füstölög a mi környékünkön is. Hát bizony ezt is megirtuk. Amikor a B. N. méltóságos Jean Jeudija ezt a címet adományozta egy kiérdemesült szubotica tojásbajnoknőnek, mi szinte sikoltva írtuk le: Jaj nem, nem az, nem nagyasszony, nem lehet az, hiszen a magyar gondolat és a magyar irás ezzel a legragyogóbb jelzővel eddig csak két megszentelt életű asszonyt ruházott fel, Szűz Máriát, a magyarok nagyasszonyát és a fejedelményt, Lórántffy Zsuzsannát. A mi szívünk elszorult és az ólomszín sápadtsága ült ki az arcunkra, amikor meghallottuk a harmadik nagyasszonyt... A tojás és a glória... A hét tör és a milliós haszon svájci frankban. Mi felsírtunk és most nem vagyunk meglepődve, hogy laptársunk felhasználva a könyveinket, belekóp az arcunk közepébe... Ilyen himpellérek vagyunk mi és ilyen himpellérek ők.

Mi van még? Becsülettrábló rágalmazók? Azt írtuk, hogy a Bácsmezei Napló a radikális párt szolgálatában áll. Ez az állítás nem lehet rágalmazó és még kevésbé becsületsértő. Ha azonban a B. N. továbbra is így találja, kissé furcsa felfogását illő tisztelettel a radikális párt figyelmébe ajánljuk. Vajon mikor fogja a radikális párt fegyverbarátjának súlyos sértéseit visszautasítani?

Aztán még egyet, de nem végezetül és nem is utóljára: Laptársunk „felelősségre fogja vonni“ mindazokat, akik elősegítik a „Délbácska“ azon munkáját, amellyel megakadályozza a B. N. sorozatos erkölcsellen merényleteit. A B. N. „megtorlással jog élni“ mindazokkal szemben, akik „fedezik egy himpellér garázdálkodását.“ Nem, erre a hitványságra nem mondjuk azt, hogy a Vajdaság egész keresztény közvéleménye mögöttünk van. Nem mondjuk azt, hogy az egészséges közvélemény felháborodása adja a tollat a kezünkbe, hogy védekezzünk egy rotációs szörny garázdálkodása ellen. A B. N. régi vörös erkölcsének ilyen spontán kirobbanásával szemben a szavunk már meg se nyilatkozzék. Csak a nyálkahártyánk. (X. Y.)

MIÉNK A 6-DIK URNA!

A NOVISADI KERÜLET MAGYAR NÉPÉHEZ!

MAGYAR TESTVÉREINK!

Február 8-dikán lesz a választás napja, ekkor járultok az urnák elé.

Február 8-dika lesz a ti próbatevéstek napja. Ezen a napon kell bizonyosságot tennetek arról: dobog-e még bennetek becsületes, igaz, meg nem alkuvó, magyar szív?

Ezen a napon fogtok dönteni afelől: hűséges magyar testvérek kezébe akarjátok-e letenni sorsotokat, akiknek sóhaja a ti sóhajotok, öröme a ti örömetök.

Az itt a kérdés: akarjátok-e, hogy ebben az új hazában is megmaradjon az édes magyar szó? Ha ezt akarjátok, úgy a 6-ik urnába dobjátok be a golyót, mert ezzel bizonyosságot tesztek arról, hogy ebben az országban magyarok akartok maradni.

Jogért, földért, iskoláért ki tudna érteket igazabb lélekkel sikra szállni, mint javatokért küzdő magyar testvéreitek, mint vér a ti véretekből? Eltudnátok-e hagyni azokat, akiknek egész életcélja és minden szent törekvése a ti boldogulástok? Ha nem akarjátok elhagyni, úgy a 6-dik urnába dobjátok be a golyót.

Aki még tud magyarul érezni, annak a számára nem kell sok szót szaporítani. Nem jövőnk közélet, nem azért, mert magunkat féltjük. Féltjük a ti békés otthonotok nyugalmát, de tudjuk, hogy még a néma magyar lelkek is minden távolságon át egymásra találnak.

A 6-dik urna jelenti ebben az országban a jugoszláviai magyarság sebb, boldogabb jövőjét!

Becsületes magyar szívetek győzelemre a mi eszméinket. Aki azokat követni nem akarja, hütlenné válik önmagához és fajához!

Magyar testvérek! Egy a szívünk, egy a lelkünk! A február 8-diki sorsdöntő napon ne hagyjuk el egymást.

Jogot, földet, iskolát, ez legyen a jelszó! Ebben a jelben kell a magyar hűségnek, a magyar becsületnek új hazája javára A MAGYAR PÁRT

Magyarok a Szerémségben

A Davidovics-párt magyar jelöltjének körülfaj

A szerémi magyarok elmondják sérelmeiket

Szerémi község, ahol egyetlen magyar polgárnak sincsen választójoga

A Magyar Párt, mint ismeretes, határozatot hozott, amelynek értelmében a szerémségi magyarok a Davidovics-párt listájára fogják leadni szavazataikat. A demokratapárt listájának egyik jelöltje Beck János novisadi könyvkötő, aki az elmúlt héten sorra látogatta a Szerémség magyarok falvait s érdekes tapasztalatairól most a következőkben számol be:

Agitációs körutam hétfőn, e hó 19-én vette kezdetét s azon mindvégig velem voltak a szerémi magyarság ismert és népszerű vezetői közül Koroknay Imre, (Maradék) Berényi Antal (Satrinci) és Farkas András (D Petrovci). Mindhárom földbirtokosok. E nagyszerű szervezőképességgel megállított, intelligens és képzett magyar emberek kétségtelenül hivatottak arra, hogy a szerémi magyarság politikai küzdelmében vezetőpozíciót töltsenek be. Agitációs körutunkon sorra vettük az összes, magyarok lakta községeket. Ezek: Beska, Maradék, Satrinci, Putnici, Petrovci, Sevicev-puszta, Nikince, Hrtkovci, Platicsevo, Ruma, Mitrovica, Erdevik, Mali Radinci, Ireg és Gladnos-puszta.

A községek magyar lakossága mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadott bennünket.

Mindenütt rögtönzött értekezleteket tartottunk. Az elhangzott beszédeket általános figyelem és sokszor kitörő tetszés kísérte. Az a határozat, amely a szerémi magyarság szavazatait a speciális viszonyokra való tekintettel a Davidovics pártnak juttatja, mindenütt tetszéssel találkozott.

A magyarság sérelmei

A sorra látogatott községekben a panaszok egész áradata fogadott. Mali Radincin például egyetlen magyar embernek sincsen választójoga. A magyar polgároknak a községben évek óta nincs legeltetési joguk...

A terror...

A választási terror leginkább Erdeviken érezhető, ahol a múlt héten nagyon sok magyarnál tartották házkutatást olyan vád alapján, hogy Rádics-hoz szítanak... A házkutatások természetesen a legesekélyebb mértékben sem igazolták ezt a gyanút. Rádics politikájával egyébként soha semmi közösséget nem vállalt a magyarság, már csak azért sem, mert Rádics hét éven keresztül egyáltalán nem törődött a magyar kisebbségi követelésekkel. Általános a panasz a katolikus magyarság között, amiatt is, hogy már évek óta egyetlen magyar szentbeszé-

det sem hallottak. Ez a sérelem is sürgős orvoslásra vár.

Azért a szerémi magyarság nincs egyedül. Minden községben vannak önzetlen, bátor és erős magyarságu férfiak, akik szorossá fűzik a szétszór-tan élő magyarok között a kapcsolatot. Ezek csakhamar egyetlen, erős és hatalmas táborra fogják kovácsolni azt a szerémi magyarságot, amely most teszi meg első lépéseit a politikai szervezkedés felé. A sok ilyen név közül csak egynéhányat ragadok ki. Beskáról: Nagy Károly; Maradékról: Nagy András, Lapszki István, Horváth Mihály, Bakos János és Koroknai Imre; Satrinciről: Zavarkó Illés, Lajos József, Berényi Antal, Berényi József és Berényi János; Hrtkovciről: Vollar András; Platicsevoról: Szabó István és fia; Nikinciről: Gömöri Máttyás, Szikora Péter, Ikonin Gergely és Magócs György; Rumáról: Árva Gyula és Nagy testvérek; Iregről: Molnár Pál és Molnár István; D. Petrovciről: Farkas András; Erdevikről: Juhász Imre, Pál Péter és Makó Mihály; Binguláról: Szedyák György és Bally Mihály. Ezek csak kiragadott nevek a sok közül. A névtelenek éppen olyan jó katonái a magyar ügynek, mint azok, akiknek nevei itt állanak. Valamennyien biztosítékai egy szebb magyar jövődnek odaát a Szerémségben.

Novisad, 1925. jan. 24.

Beck János

a Davidovics-párt szerémi jelöltje

Hogy történik a szavazás?

Minden szavazónak érdeke, hogy minél korábban menjen el szavazni.

Minden szavazó jól teszi, ha személyazonosságát igazolványát — amennyiben ilyenmel rendelkezik — magával viszi.

A szavazókat önként bocsájtják be a szavazóhelyiségbe.

Minden szavazónak meg kell mondania nevét, életkorát, foglalkozását és városokban lakcímét a bizottság előtt.

Minden szavazó a választási elnöktől szavazógolyót kap, amelyet jobb kezébe fog és azután öklét összeszorítja, hogy a golyó ne legyen látható.

A szavazó ezután kezdve az első urnától az utolsóig minden egyes urnába jó mélyen bedugja öklébe szorított jobb kezét és abba az urnába ejti bele golyóját, amelynek listájára akarja leadni szavazatát. Minden urnán rajta van a jelöltek listája és az urna száma. Ha a választó az utolsó urna előtt dobta is be a golyóját, mégis öklével összeszorítva kell kivennie kezét az urnából és összeszorított öklével kell kezét bedugnia a még hátralevő urnákba, hogy senkise tudhassa, melyik urnába dobta bele golyóját. Ha a választó az utolsó urnából is kivette kezét, összeszorított öklét kinyitja és megmutatja azt a választási elnöknek annak bizonyosságául, hogy golyóját valamelyik urnába ejtette és leszavazott.

A törvény tiltja, hogy a választó bármilyen módon is jelezze, hogy melyik urnába dobta golyóját. A szavazás feltétlen titkossága tehát biztosítva van. Senkisé hallhatja, hogy a golyó melyik urnába esett, mert a golyó gumiból van és az urna belseje ki van párnázva, a golyó esése tehát semmiképp sem hallható.

Minden ellenkező híresztelés nem igaz.

A Magyar Párt urnája sorrendben a hatodik, 6-os sorszámmal van jelölve és rajta fehér papíron kifüggesztve a jelöltek neve. A 6. urna dr. Sántha György urnája.

Minden méretű és minőségű SZÖNYVEGEK gazdagon felszerelt raktára: Hamier Péter Utódainál. Novisad

Fizesd elő a „Délbácskát”, amely teéretted harcol minden sorával

Oroszország új nemessége, új vallása és régi parasztjai

Riga. Az orosz állapotok különösen érdeklik a szomszédos kis államokat, amelyek evégből állandóan küldenek Oroszországba megbízottakat, hogy az ottani viszonyokról informálják kormányait. Alkalmam volt egy Oroszországból most visszatért lett újságíróval beszélni, aki a következőképp változott az ottani helyzetet.

— Az orosz állapotok, — kezdte gúnyosan a fiatal lett újságíró — amint azt már egy pár elfogult német szociológus utleírásában is olvashatta, nem olyan borzalmasak. Különösen annak nem, aki úgy felületesen egy pár fővonalon utazik végig és aztán tanulmányt ír a szovjetről. Mert a szovjet a főbb utvonalakon, szóval ahol külföldi megfordulhat, mindenütt nagy rendet tart.

— Aki persze már egy hétnél tovább, vagy éppenséggel — mint jómagam is — egy évig volt a szovjet keletközépen, az már egész másképpen beszél az orosz állapotokról.

— Hirtelenben nem is tudom, hogyan állítsam szemei elé azt a világot, amelyik az emberi psziché olyan mélyre eltorzulásából származik. Mindenekelőtt megjegyzem, hogy a mai szovjetnek már semmi köze sincs a marx vagy bármilyen más szociálista elméletekhez, a mai szovjet tökéletesen és elnyomorodott kapitalizmus egy egészségtelenül túlfelfelt államhatalommal a nyakán. A kommunisztikus tanokat hat esztendő alatt teljesen elseperte a valóság. A kommunista állam ma tökélet keres, üzemet ad bérbe, valutát csinál és a legszélsőségesebb kapitalizmus manővereivel próbálkozik. Persze az ujonnan kibocsátott pénze is csak olyan külföldnek szánt blöff — hiszen semmi komolyabb fedezete nincsen hozzá.

Az orosz munkás békebeli bére egyharmadát keresi

Egyetlenegy tény: az élet színvonala Oroszországban a lehető legmélyebbre szállt. Olyanokról például, hogy a munkás, a sokat recitált tanok szerint, a termelt iparcikk után százalékot kapjon, ma már szó sincs. A délelgetett munkás ma már megelégszik, ha az államtól huzott fixfizetésével el tudja érni békei életmóvjá egyharmadát. Egy moszkvai hordár nagyon meg volna elégedve, ha az egynegyedét kaphatná annak, amit például itt Rigában keres egy hordár.

— Próbálkoztak-e egyáltalában a kommunista tanok megvalósításával? — A szovjet első két évében igen. De mikor látták, hogy a termelés óriási gépezete kezd elakadni, hirtelen irányt változtattak. Ugy okoskodtak, hogy inkább a kommunista tanok pusztuljanak el a kormányzatból, mint ők maguk. Lenin hatalmas taktikai zsenije így aztán megmentette a vészt a jutott szovjeturalmat. Lassankint minden formában helyreállt a magántulajdon. Ma Moszkvában a zugkereskedőtől a nagyáruházasig mindenki éppen úgy dolgozik a saját zsebére, mint a kommün előtt. A különbség legfeljebb az, hogy a sokszor meg-hurcolt kereskedőnek, mint államellenes osztály tagjának, nincs választójoga, épp úgy, ahogy a hivatalnokoknak meg a papoknak sincsen, mert szerintük azok is államellenesek.

Orosz parasztok nem tudják hogy kommunizmus van

— Milyen a város és falu viszonya? Igaz-e, hogy a falu ellenforradalmár?

— Az orosz paraszt lényegében ma is barbár és rabszolga, mint a cárizmus alatt, állati türelme mindent kibír. Legtöbbjének fogalma sincs arról, hogy mi folyik a városban. Egy alkalommal beszédbe elegyedtem egy muzsikkal, de sem a kommün, sem szovjet szóról halvány fogalma sem volt, legfeljebb annyit tudott, hogy a városban most

más, szigorubb urak parancsolnak, meg arról, hogy földet kapott, de azt nem bírja beművelni.

— A paraszt ma már nem igyekszik ellátni a várost, ezt inkább a kommunizált nagy uradalmak végzik. És hogy

ez a termelési rend hova vezet, arra nézve elég, ha megjegyzem, hogy a nagy agrárállam tavaly a csöpp Észtországból importált burgonyát magának.

A szovjet az árumintavásárokon.

— Hogy lehet mégis — vettem itt közbe, — hogy Észtországban a reváli árumintavásáron olyan szép gabonamagvakat tudott a szovjet bemutatni?

— Látja, kérem, ez is olyan külföldnek szánt blöff, mint náluk minden. Százféleképpen próbálkoznak, hogy Európa előtt demonstrálhassanak: ime, a kommunista termelés is tud produkálni. De próbált volna azokból a magvakból egy jó nagy tételt rendelni, bizony azt felelték volna, hogy, sajnos, már minden készletet eladták. Azok a porcellánmunkák pedig, amiket ezeken a vásárokon a „szovjet művészete” cégér alatt láthat, nem egyebek, mint a volt cári udvar művészeinek a munkái.

Moszkva utcáin ma nem hallani nevetést

Mivé fajult az orosz társasélet!

— Társasélet nincs. Oroszországban valami olyan csodálatos átalakuláson ment át az emberi lélek. A hatéves gémberegett szorongás és félelem még az emberek külső mozgását is megváltoztatta. Valahogy görnyedtebb lett a járás, firkésőbb a tekintet. Moszkva utcáin ma nem hallani nevetést, még a fiatalság között sem. Sok olyan szomorú kis tíz-tizenkétéves teremtséssel beszélgettem, akik eszmélkedésük óta nem láttak mást a szovjeten kívül. Ezeknek a képzeletét már teleíltették a szovjet tanító egy csomó téveszmével. Előregitették, elnyomoritották ezeket a kis lelkeket. Az isten és család-fogalom minden melegségét kiirtották belőlük. Bizony sok esztendő kell majd ahhoz, hogy ettől az új beteg ember-típusból megfeszüljön Oroszország.

A vallás

— Ezekkel a kis elnyomoritott agyu teremtsékekkel szemben ott van a másik véglet: a csendes vallási rajongásba süllyedt öregek tömege.

— Oroszországban ma hihetetlen arányokat ölt a vallási élet. A templomok zsufolásig vannak a naphosszat imádkozókkal, hiszen legtöbbször egyedül itt találunk kapcsolatot a multtal. A körmenetekben százezres embertömegek vonulnak. Meg is érezték a templom óriási hatását a szovjet urai is és ma már az egyházba is be akarnak férközni.

— Már sikerült is egyházzsakadást okozniok. Ma már külön kommunista templomok vannak, melyeknek szószéke éppen olyan propaganda-eszköz, mint az irodalom, művészet, színház a szovjet kezében.

— Egyébként Moszkvában él ma Kelet minden söpredéke, perzsa fezz, arab turbán, kaukázusi kucsma, százfélé kurgiz, török-tatár öltözék nyúzsög az utcákon. Ez a színes keleti söpredék mind a szovjet vezérséghez tartozónak vallja magát és mind Keletet akarja szocializálni. Egyelőre persze csak Moszkvában. Az éjjeli életet két szóval jellemezhetem: szekszuális elfajulás.

Nincs rendes hadsereg

— Milyen a szovjet hadserege?

— Az európai közvélemény tele van bolmi milliós bolsevikéri sereg rémképeivel. Ez ismét egy jól elhelyezett blöff következménye. A szovjetnek ma két számbavehető katonai testülete van. Az egyik a hírhedt és közismert Cseka, a másik a Cson (Csasztji Oszobava Nasznacsensija. = Külön célokra szervezett osztály). Ez a két vasfegyelmű középkori rendőrszervezet az, amelyik olyan halálfelelemmel teljes tisztelettel azonban teljesen lefoglalja Oroszország belső fegyelmének a fenntartása. Egy külső háború esetére óriási embertömeget tudnának ugyan összehozni, de ez összekényszerített jámbor emberömeget nem azonos azzal a sokat emlegetett vörös hadsereggel, mely a közhit szerint már régen gyakorlatozik, fegyverkezik, készülődik a Keleten.

Az új nemesség

— Mit gondol meddig tarthat a szovjet élete? Mikorra jósolja a szovjet bukását?

— Nekem, sajnos, az a meggyőződésem, hogy magától, külső lökés nélkül nem fog megszűnni ez az állapot. Pedig Oroszországban ma körülbelül az a helyzet, hogy három-négy-százezer ember uralkodik a legfekte-

Magyar választópolgárok!

A novisadi törvényszéki kerületben a Magyar Párt urnája mindenütt a

6-05

számot viseli. A Magyar Párt jelöltjei a novisadi törvényszéki kerületben a következők:

Listavezető: Dr. Sántha György szubotikai orvos, a Magyar Párt országos elnöke.

Novisad város és a palánkai járás jelöltje: Dr. Wagner Károly orvos. Helyettese Pekló Béla építész.

A novisadi és becsei járások jelöltje: Dr. Sterliczky Dénes. Helyettese Siposs János.

A zsabalji járás jelöltje: Farkas Pál. Helyettese Csányi Ferenc.

A titeli járás jelöltje: Achs Izor gyáros. Helyettese Kókai János mészáros.

Magyar választópolgárok! Szavazatok valamennyien a Magyar Párt jelöltjeire!

A novisadi törvényszéki kerületben tizezer, szavazati joggal bíró magyar választópolgár van.

Ha magyar kötelességek teljesítése elől nem tértek ki, ez a kerület két magyar képviselőt fog beküldeni a parlamentbe.

Ne üljetek fel más pártok hangos ígéreteinek, kerüljétek ki a kortések cselvetéseit és ne engedjétek, hogy a terror guzsba kösse igazi akaratotokat!

A magyar jövő letéteményese kizárólag a Magyar Párt, amely a harmadfél éves munka minden gyümölcsét a ti számotokra fogja learatni.

Magyar véreink! Február 8-án a magyar kötelesség parancsáról el ne felejtkeztek!

Adjátok szavazataitokat a Magyar Párt jelöltjeire!

A „Délbácska“ meg nem alkuvó tisztességét hirdeti a politikában

lenebb terrorral százezer felett. De ez az alig félmillió ember egy olyan csodálatosan szervezett uralkodóosztályt alkot, amelyet még eddig nem látott a történelem. Érthető is, hiszen uralmukkal tulajdonképpen életükhez ragaszkodnak. Rendkívül érzékenyek tehát minden pissenés iránt.

— Rémuralmi szervezeteik sejtrendszereben kapcsolódva hálózják be Oroszországot városról-városra. A falu kimarad e hálózathoz, de az orosz paraszt pszichéjét ismerve itt nincs is szükség valami nagy fegyverező intézkedésekre.

— Az új uralkodóosztály, amint már említettem, utódokat is nevel magának. Egyébként minden más társadalmi osztálytól kasztszerűen zárkózik el. Tagjai azonosak a kommunista párt vezető tagjaival és ők élvezik az élet minden kiváltságát. Kifelé igyekeznek — mint a proletárság hőseihez illik — egyszerűséget mutatni, feleségeik azonban a legféltelenebb fényűzésben úszkálnak. Az elmúlt télen nagy tisztítást rendeztek maguk közt, nehogy az intelligencia esetleges beszivárgása által repedések képződjenek a kemény egységű épületen. És hogy a rajtuk kívül álló intelligencia teljesen eltorzadjon, a múlt évben az egyetemen is ugynevezett nagytakarítást rendeztek, ami annyit jelent, hogy aki nem bizonyult létrőbás kommunistának, azt kitétek az egyetem falai közül.

Egy helyen egy kis külső nyomás . . .

Ez az osztály semmiképpen sem hajlandó átadni a helyét, taktikázik, egymásután ad fel minden kommunista eszmét, de az uralomhoz tüzzel-vassal ragaszkodik, nem törődve azzal, hogy Oroszország lassankint visszasüllyed az ázsiai államok sorába. A köznép apátiája pedig egyre nő.

— De ha az az irtózatossá hálózat, ami ma Oroszországot vaskézrel tartja össze, egy helyen egy kis külső nyomástól megpattan s a vakbiztos szervezetben csak egyhelyütt támad zavar, egyszerre meg fog indulni a bomlás.

Oláh György.

A bizalmi férfiak hatásköre

a választási törvény szerint

52. §. Minden jelölő lista egy bizalmi férfi tagja a választási bizottságnak.

55. §. A választás előtti napon délután 3 órákor a szavazóhelyiségben megjelenik és ellenőrzi az összes előkészületeket. A saját pártja urnájának egyik kulcsát magához veszi. Minden urnára ráragasztják a jelölő listát.

56. §. Az előkészületekről jegyzőkönyv veendő fel, amit a bizottság összes tagjai aláírnak.

57. §. A választás reggel 7 órákor kezdődik. Ekkor újból megvizsgálják, hogy minden rendben van-e és erről jegyzőkönyvet vesznek fel és aláírják.

60. §. A bizalmi férfi eltávozhat, de a választás tovább folyik és ez jegyzőkönyvbe veendő.

63. §. Ha ismeretlen választó szavaz és személyazonossága meg nem állapítható, elrendelhető annak lefénnyképezetése is. Ha a személyazonosság gyanús, a bizottság szótábsággal dönt, hogy engedi-e szavazni. Az elnök vagy a bizottság egy tagja minden választónak megmondja, hogy a szavazó urnák melyik jelölő listáé. Irásutadlanok kívánságára az összes nevek felolvasandók. Ezeknek elmulasztása esetén a bizottság minden tagja óvással élhet, ami jegyzőkönyvbe veendő. Minden bizalmi férfi vagy helyettese jogosult a választónak megmondani, melyik jelölő lista vagy urna, melyik párthoz tartozik.

65. §. A választási bizottság nem tagadhatja meg senkinek a szavazást, aki a választási jegyzékben benne van. A netáni kifogások jegyzőkönyvbe veendőek.

68. §. A szavazás délután 6 óráig

tart és csak rendezés esetén szakítható félbe a bizottság többségének beleegyezésével. Délután 6 órákor az udvart, vagy épületet bezárják és ezután már csak azok szavazhatnak, akik benn vannak.

69. §. A jegyzőkönyvet a bizottság minden tagja aláírja, de a bizalmi férfiak nem kötelesek aláírni. Jogukban áll észrevételeiket megtenni.

73. §. A bizalmi férfi részt vesz a szavazatok összeszámolásában.

74. §. Az urnákat egyenként kinyitják. Az elnök a golyócskákat kiönti és százanként átszámolja. Ugyanezt teszi a kiküldött képviselőtestületi tag és

harmadszor a jelölő lista bizalmi férfi. Mindezekről jegyzőkönyv vétetik fel, amelyre észrevételek tehetők. Ezek után a helyiséget újból elzárják és őriztetik másnap reggelig.

75. §. Másnap reggel 7 órákor újra összejön a választási bizottság, kinyitják a helyiséget és megnézik, hogy rendben van-e. A borítékba zárt jegyzőkönyvet ekkor viszi az elnök a főbizottsághoz, ahova a bizalmi férfiak vele mehetnek.

106. §. A választás helyén agitálni nem szabad, a rendezéseket az elnök bármely bizalmi férfi kívánságára is eltávolíttatni tartozik.

Szerémi magyarok!

A Magyar Párt elnöki tanácsának határozata értelmében a szerémi magyar választópolgárok február 8-án a Davidovics-féle demokratapárt listáira fogják leadni szavazataikat. A támogatás fejében a Davidovics-párt szerémi listáján Beck Jánost, a novisadi Magyar Párt százasként bizottságának tagját is jelölte. Magyar Testvéreink! Támogassátok a Szerémségben azt a pártot, amelynek kormánya három hónapos uralom alatt a kisebbségi sérelmek egész tömegét orvosolta. Adjátok le a Szerémségben szavazataitokat a Davidovics-pártra, amely egyszer már megmutatta, hogy a kisebbségi politikában nem ismeri az erőszakot, a jogfosztást és a gyűlölködést. A Szerémségben szétszórtan élő magyarság nem szerepelhet önálló listával, mert ez csak erejének teljes szétforgácsolását eredményezhetné. A Davidovics-párttal együtt haladva azonban panaszkodó hangotok el fog jutni a nemzet színe elé. A saját érdekekben kérünk és felszólítunk titeket, hogy egységesen, öntudatosan és fegyverkezten őrizzétek a Magyar táborát és február 8-án valamennyien a Davidovics-pártra adjátok le szavazataitokat! Urna szám: 11.

Hamisított dollárok a Vajdaságban

Két hamisító nagyüzem huszdollárosokat hozott forgalomba

A bécsi rendőrigazgatóság tegnap a belügyminisztérium után körrendeletet küldött a Vojvodina városaiba, amelyben figyelmezteti a hatóságokat, hogy egy pénzhamisító társaság hamisított huszdollárosokkal akarja a Vajdaságot elárasztani. A rendőrigazgatóság közlése szerint, a wieni amerikai követésztől értesítést kapott, hogy New Yorkban két zugsbankot lepleztek le, amely National Commercial Bank és Trust Company of Albany címen működött és hamis bankjegyek üzletszerű elszál-

litásával és forgalomba bocsájtásával foglalkozott. A két „nagyüzem” főpiacul az SHS államot, Bulgáriát és Albániát szemelte ki, ahol hálás közönségre számított. Szerencsére a készítményeik nagyon primitív kidolgozásúak és inkább reklámecédulákhoz, mint bankjegyekhez hasonlítanak s így könnyű azokat az eredeti dollároktól megkülönböztetni. Legfeljebb figyelmetlenül a hamisítványokon a következő jelzés: Shorter N. 130 L. bank N. 26594 és Greasinu N. 260798.

I-a. ANGOL SZÉN DIN. 100. — per 100 kg.

SCHÖNBERGER ÉS T^{SA}, ÖRMÉNY UT. TEL. 401

Mégis felszerelik a hidat?

A stettini Gollnow cég újabb ajánlata a hidszerelés ügyében — A szerelés az ajánlat elfogadása esetén is csak ősszel kezdődne meg

A novisadi hid szerelésének kérdése közvetlenül érdekli nemcsak Novisad, hanem a Bácska déli és a Szerémség keleti részének lakosságát is. Közel három éve dolgoznak már a novisadi hidon és még mindig nem jutottak el odáig, hogy megkezdhetnék volna a hid szerelését.

A múlt héten azt írtuk, hogy a középítészeti minisztériumban meglehetősen mostohán kezelik a hid ügyét. Ugy látszik azonban, hogy a politikai érdek más felfogásra bírta a minisztériumot, mert most az a hír érkezett Beogradból, hogy a minisztérium tárgyalásokat kezdett a stettini Gollnow céggel a hid szerelése ügyében. A Gollnow cég szállította a vasalkatrészeket a novisadi hid részére, s a cég

már régebben tett ajánlatot a középítészeti minisztériumnak a hid szerelésére vonatkozólag, ezt az ajánlatot azonban akkor elutasították. A cég mostan kedvezőbb ajánlatot adott be még pedig nemcsak a novisadi, hanem több más hid szerelésére vonatkozólag is. A minisztériumban áttanulmányozták ezt az ajánlatot és úgy találták, hogy ennek alapján meg lehet kezdeni a hiddal a tárgyalásokat a hid szerelésére vonatkozólag.

A középítészeti minisztérium már értesítette is a céget, hogy az újabb ajánlat alapján hajlandó tárgyalni a hid szerelése ügyében.

Értesüléseink szerint abban az esetben ha létrejön a megállapodás a Gollnow cég és állam között, a hid

szerelése csak ősszel kezdődne meg mert a hid szereléséhez szükséges hittel nem áll a minisztérium rendelkezésére.

Lakók és háziurak az új lakástörvényről

A háziurak szerint a lakástörvény az okozója az áldatlan lakásviszonyoknak — A lakók és a háztulajdonosok szövetségének megkérdése nélkül készül az új lakástörvény

Beogradból jelentik: A „Politika” mai száma a most készülő új lakástörvényvel kapcsolatosan két interjút közöl. Egyet dr. Moszkovljevic ügyvédől, aki a háztulajdonosok szövetségének az elnöke. Ez a nyilatkozat így hangzik:

— A szociálpolitikai miniszter a törvényjavaslat előmunkálatai alatt egy esetben sem tartotta szükségesnek, hogy az érdekelt felek véleményét kikérje. Az eddigi szociálpolitikai miniszterek nem igen törődtek a lakáskérdéssel. A lakástörvény javaslatokat a hivatalnokainak adták át kidolgozás végett. A tisztviselők jó része maga is lakó, természetesen a maga érdekeit tartotta szem előtt. A háztulajdonosok az egész országban szervezetbe tömörültek és a beogradi központhoz csatlakoztak, tehát ha a szociálpolitikai miniszter komolyan rendezni kívánja a lakáskérdést egy a háztulajdonosok képviselőjét feltétlenül be kellene vonnia a munkába.

— A háztulajdonosoknak az az álláspontjuk, hogy nincsen szükség új lakástörvényre. Lakás krízis Beogradon és néhány nagyobb városban kívül sehol sincs az országban. Ha a tisztviselőket jobban megfizetnék, úgy ezek nem szorulanának rá a háztulajdonosok kegyelmére. A munkás olyan jól van fizetve, hogy elbírná a magasabb házbér teherterhelését. A szegénysorsu és munkanélküli lakókat támogassa a község, hiszen az adófizető polgár eleendő adót fizet az államnak. A szociálpolitikai miniszter maga sem vette tekintetbe azt a körülményt, hogy a háztulajdonosok között is szép számmal vannak olyanok, akik meglehetősen rossz anyagi viszonyok között élnek. Az új lakástörvény tervezet elkészítésénél nem vették tekintetbe a vagyontalan háztulajdonosok érdekeit. A háztulajdonosok szövetségének az a meggyőződése, hogy ha a lakástörvényt megszüntetjük jelentené ki a kormány az áldatlan lakás viszonyok egy esztendő leforgása alatt teljesen rendeződne.

Rebrić Aleksza a lakók szövetségének elnöke ezeket mondta:

— Akármilyen kormány is jön a lakás kérdését véglegesen rendezni kell, mert kétségtelen, hogy az a lakástörvény alkalmazása körül támadt zavarokat ki kell küszöbölni. Különösen január elseje után vált kézzelfoghatóvá, hogy a válságot a háztulajdonosok és a lakók egymás között semmiesetre sem rendezhetik. Mindenképpen szükséges a lakástörvényt életbe léptetni. Az új lakástörvény előkészítésénél a lakók szövetségét is meg kellett volna hallgatni. Az új lakástörvénynek a lakó gazdasági helyzete alapján kell meghatározni a házbéretet. Nagyon sok munkás keresete olyan alacsony, hogy a magas házbéretet nem tudná fizetni. Figyelembe kell venni a lakástörvény tervezet készítőinek azt a körülményt is, hogy állami tisztviselők, munkások, kisiparosok, nem fizethetnek olyan házbéretet, mint a gazdaságilag sokkal jobban szituált kereskedők vagy háznélküli vagyonosok. A lakástörvényben feltétlenül gondoskodni kell a háznélküliektől.

„JUGOSLAVIJA“

Általános Biztosító Társaság
Novisad, Zrinyi Petar ul. 36.

TELEFON: 55.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával.

A keresztény magyarság ellen vét, ha nem olvassa a „Délbácskát”-t

HIREK

— **Megkezdődött az utódállamok konferenciája.** Bécsből jelentik: Tegnap megkezdődött az utódállamok konferenciája volt osztrák-magyar állami járadékok felosztásának technikai kérdéseiről.

— **Visszavonják a bánáti németpárti vendéglősök italmérési engedélyét.** Bécskerékről jelentik: A belügyminiszter tegnap leiratot küldött Bécskerékre, amelyben elrendelti hogy özvegy Grosz Amália és Klecker Márton klekki, Lotch Ignác bégaszentgyörgyi, Hangi János banatskibespolováci, Hutzner Anton katarinováci és Ébinger József martíncai vendéglősök italmérési engedélyét vonják vissza. A belügyminiszter rendeletét semmivel sem indokolja meg, de valószínűnek látszik az italmérési engedélyek visszavonásának politikai háttere van mert a vendéglősök valamennyien tagjai a német pártnak és nagyrésztük a német párt érdekében agitációt is fejtett ki.

— **Borzalmas tömeggyilkosság Szardíniában.** Rómából jelentik: Jersu szardíniai községben borzalmas tömeggyilkosság történt. Boi asztalos feleségét, gyermekeit, nővérét, édesanyját, továbbá egy Serran nevű földművest és Orru mészáros ismeretlen tettesek éjszaka megtámadták és kalapáccsal, törrel és revolverrel meggyilkolták őket. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkosok előzőleg elrejtették a házban éjszaka ellopódott rejtékhelyükről és álmukban ölték meg a ház lakóit, azután pedig a házat kifosztották. A nyomozás nagy eréllyel, de egyelőre eredménytelenül folyik.

— **Arábiában esik a hó.** Az időjárás szeszélyére igen érdekes hírt jelent a Reuter-ügynökség. Mialatt egész Középeurópában alig vannak hóesések és Svájc téli sporthelyein sem tudják megtartani a szokásos versenyeket a hóolvadás miatt, addig Bagdadban és az arab síkságon, ahol sokszor felszáradig nem esik a hó, az utolsó hetekben olyan nagy hóesések voltak, hogy mintegy huszonöt centiméter magas hólepel borítja Arábia legnagyobb részét.

— **Hirtelen halál.** Tallós Mihály, 73 éves nőtlen szolga pénteken este megkérte Gál István Szibinyányi Janko utca 50. számú háztulajdonost, hogy éjjeli szállást adjon. Reggel Tallós Mihály arról panaszkodott, hogy rosszul érzi magát, ennek ellenére is elindult délelőtt fél 9 órakor Gál István házából, alig tett azonban néhány lépést élettelenül összeesett. A kiszállított rendőrorvos dr. Klucka György már csak a beállított halált konstatálhatta. Kiszállították a kórház hullakamrájába.

— **A Carlier-pör újrafelvétele.** A múlt év őszén elítélt Carlier francia kapitány ügyében védőügyvéde újabb adatokat gyűjtött össze és ezek alapján a bünper újrafelvételét kérte. A beográdi bíróság márciusra ki is tüzte a tárgyalást, amelyen felül fogják vizsgálni a védő által beterveztett anyagot és ennek alapján döntenek arról, hogy letárgyalják-e még egyszer a Carlier-pört?

(x) **Legkiválóbb koruskaik asztalos deszka anyag** szereshető be az ujonnan megnyitott **Lisic-féle** faterlepen, Temerin uton, a kanális tulajdonalán. Telefon 306.

Magyar Testvéreink!

A Magyar Párt harmadfél éves munkájának gyümölcseit ne ajándékozzátok könnyelmű kézzel másoknak: Szavazzatok le valamennyien a Magyar Pártra. Február 8-án megbonthatatlan egységben, zárt sorokban vonuljatok az urnák elé és egy percig se feledjétek, hogy melyikben van elrejtve a magyar jövő. Magyar Testvéreink! Ne rémítsen meg benneteket a terror és ne kápráztassa el szemeiteket az ígéretek özöne. Az igazság velünk van és velünk vannak szerb testvéreink is, akik hisznek a jogban, a törvény szentségében és a népszabadság sérthetetleniségében. A szerb nép tudja, hogy a mi ügyünk igazságos és az ő becsülésüket csak akkor tudjuk megszerezni, ha csorbithatatlan becsülettel állunk a zászló alatt, amelyhez fogadalmunk köt. Az anyanyelvünk szentségeért, a földért, amelyre verejtékünk hull, a polgári egyenlőségért és az itt élő összes népek testvériségeért, a Vojvodina békéjéért indult harcba a Magyar Párt Vajdasági magyar testvéreink! Február 8-án szavazzatok valamennyien a **Magyar Párt listájára!**

A dinár, a buza és a liszt

A buza ára pillanatnyilag stabilizálódott — Az amerikai buza spekuláció eredménye

A buza ára az európai piacon az utóbbi hetekben ugrásszerűleg emelkedett. Nálunk Jugoszláviában a buza ára csak egy hete, hogy emelkedett. Már pedig azóta a dinár 840—850 körül stabilizálódott. Addig, amíg a dinár értéke Zürichben emelkedett a buza ára nem változott, mert nem lehetett tudni, hol fog megállapodni a dinár Zürichben. Most, hogy a dinár stabilizálódott, nálunk is emelkedett a buza ára, éppen úgy, mint Európa minden piacán.

A buza árának emelését az amerikai Armour irányítja. Armour kiharcolta azt a körülményt, hogy Európában a termés tíz nappal az aratás előtt hirtelen leromlott és így nincs buzafelesleg az európai piacokon. Ezt azután hausse spekulációra használta ki Armour, ami Amerikában annyival inkább sikerült neki, mivel ott határidős üzleteket kötnek. Ez a hausse speku-

láció áterjedt Európára is és amikor az amerikai és európai buzaárak egy színvonalra emelkedtek, megjelent az amerikai buza az európai piacokon. Most éljük éppen azokat a napokat, amikor az amerikai buza megjelenése az európai piacon, erősen érezteti hatását. Bécsben 3000, Budapesten pedig 600 vagon amerikai buzára történt kötés, ami befolyással van a jugoszláv piacra is és ennek hatása alatt a buza 470—475 dinárnál pillanatnyilag stabilizálódott.

Ilyen magas ár mellett a kínálat elégséges, a kereslet azonban nem olyan nagy, mivel még nincsenek pontos kalkulációk arra vonatkozólag, hogy európai piacra szállítva mennyibe kerül az amerikai buza. Bár még nincs pontos kalkuláció az amerikai buzában, a buza-üzlet mégis elég élénk.

A lisztüzlet azonban korántsem olyan élénk, mint a buzaüzlet. A liszt ára ugyanis nem tartott lépést a buza árának emelkedésével, mert a lisztkereskedők nem mertek dolgozni ilyen magas lisztárak mellett. A liszt üzlet így nem tudott kifejlődni. Az export lehetőség is teljesen megszűnt az olasz és amerikai konkurencia következtében.

Ma az a helyzet, hogy a buza árának emelkedésére pillanatnyilag nincs kilátás. A buza 470—475 dinárra, a liszt pedig nullás alapon 690—700 dináron stabilizálódott.

Tengeriben, miután konkurensképesek vagyunk, a világpiacon, élénk üzlet van fejlődésben.

(x) **Szén, brikett** szobafűtéshez és elsőrendű tűzifa kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1—6)

— **A Kath. Olvasókör közgyűlése.** Az Epres-utcai Kath. Olvasókör folyó évi január hó 25-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését.

(x) **Kokszot és kőszentet** kályhafűtéshez csakis *Krajačević* faterlepen vásároljon. Telefon 165. 22

A velencei kalmár. Az Apolló még ma (3, fél 5, fél 7, fél 9) hozza színre A velencei kalmár című hatalmas filmdrámát Henny Portennel, Harry Liedtkével és Werner Krausszal a főszerepben.

Az Odeon Mindenki asszonya címmel egy pompás filmet mutat be, Korda Máriával és Somlay Arturral a főszerepben.

Apolló január 25-én.

A velencei kalmár.

Shakespeare örökbecsű műve 8 felv. Főszereplők: Henny Porten, Harry Liedtke, Werner Krauss.

Eredeti velencei felvételek! Velencei karnevál.

Rendes helyárak!

Utazóböröndök, Női Kéztáskák, s mindennemű BÖRÖVEK, díszruháruk legjobbjait, legszébb s legolcsóbb kivitelben csak a készítőnél F. Ditrichnél Nsad, Kr. Petra 30

Novisadi terménytőzsde
1925. január 24

Buza 74—75 kg-os 2 százalékos kötés 460 (100 mm), bácskai 76—77 kg-os 2 százalékos kötés 475 (200 mm), bánáti 75—76 kg-os 2—3 százalékos paritás Senta kötés 470 (1000 mm), szerbiai 71 kg-os 6—7 százalékos paritás Klenak kötés 405 (300 mm).

Tengeri bácskai kötés 207-50 (500 mm), bácskai februárra kötés 212-50 (150 mm), bácskai március—áprilisra 100 százalékos kassza kötés 215 (300 mm), bácskai paritás Jesenica kötés 260 (300 mm), bácskai februárra 10 százalékos kassza kötés 207-50 (300 mm), bánáti paritás Senta kötés 210 (100 mm), bánáti március (Bega hajó) 50 százalékos kassza kötés 220 (1000 mm), szerémi kötés 215 (300 mm), szerémi márciusra 50 százalékos kassza kötés 220 (300 mm).

Irányzat: változatlan.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Köszönetnyilvánítás

Ezuton mondok hálás köszönetet mindazoknak, akik férjem temetésén megjelenésükkel és közszorúdományaikkal fájdalommat enyhítették.

özv. Blanck Jenőné.

Egy jóra való mosónő

azonnalra kerestetik teljes ellátással. Fizetés megegyezésként.

Brezovszky szanatórium
160 Futaki ut. 1—3

Modern
Cserép kályhák
Csehszlovák anyagból készült minden színben
1500.— dinártól kaphatók

ÖKRÉSZ SÁNDOR

kályhásnál
Novi Sad, Futóski pnt 15. szám.

MEGHÍVÓ

A Novisadi Építészeti Munkások Betegsegélyző Egyletének vigalmi bizottsága 1925. évi január 25-én (vasárnap) saját betegsegélyző pénztára javára, a „Sloboda” szálló nagytermében, konfetti- és szerpentin-csatával egybekötött

BÁL-ÜNNEPÉLYT

rendez, melyre az összes egyesületeket, polgári és katonai hatóságokat, valamint Novisad és környéke t. közönségét tisztelettel meghívja **A Rendező Bizottság.** — A zenét a novisadi katonazenekar szolgáltatja. — Belépődíj személyenként 15.— Dinár. — Kezdeté este 8 órakor.

ELÁRUSÍTÓNÓ,

ki a szerb—magyar—német nyelveket beszél, felvétetik. Kaucióképesek előnyben részesülnek.

Cím: Željeznička 30

Képeladás szabad kézből.

A nálunk beraktározott valódi olajfestményekből még

40-45 drb Ima-képek

visszamaradtak, melyeket mélyen leszállított áron szabadkézből azonnal eladunk.

Bröder & Fenyő
Duna ul. 22.

Ezuton van szerencsénk

a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a saját kitermelésű

I^a bükkhasáb tűzifa

apritott állapotban való árusítását a mai nappal megkezdjük. Kivánságra a fát franko házhoz szállítjuk. Amidőn a n. é. vevőközönség nagyszámu rendelését reméljük, ajánljuk magunkat

D. D. za Eksploataciju drva
Telefon: 455.

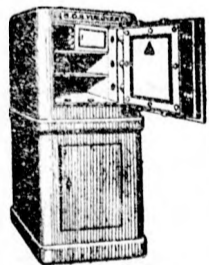
Novisad (a Strand mellett).
152-1-2

Utazó,

ki a Szerémségben és Horvátországban a **fűszer- és gyarmatárú** kereskedőknél kimutathatólag jól be van vezetve, kerestetik. Csak elsőrangú erők nyujtsák be írásbeli ajánlatukat

KARDOS hirdető vállalatához.

Legujabb szab. találmány! Hiváló újdonság!

B.O.B. Beton-pénzszekrénygyár R. T.

VUKOVAR
Táviratcím: Bob Vukovar. — Int. Telef. 56.

GYÁRT és SZÁLLIT mindenféle **Acélbetonszekrényt,** **Aktaszekrényt,** **Tresorajtókat st.**

a legszebb és legszolidabb kivitelben. Vezérképviselő és egyedárusítás Jugoszlávia részére:

GOLDSTEIN ÁRMIN

ügynöki és bizományi iroda **VUKOVAR.** Képviselő és bizományi raktár: **Krausz Ede** butorkereskedő Novisad. — **REKA** ügynői iroda Novi Vrbas.

Feltétlen tűzbiztos! Teljesen betörésbiztos

Egy 3 év előtti épült új ház február hó 1-től bérbeadó. Három utcai szoba, zongorával, nagy előszoba, konyha, éléskamra, mosókonyha. Száraz kapubejárát kettős kapuval, 100 méter hosszú kerttel.

Elköltözés miatt eladó 3 kecske, egy 1 éves anyaborjú, 2 hasas kecske, megellenek február 20-án. Közlelbbi megtudható: Darányi-telep I. utca 22/a Horváth kertész mellett

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzöterem és gombáthúzás. Legujabb függöny, stor s fehérnemű minták

Apró hirdetések.

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindenestény azonnali belépésre kerestetik. Cím a kiadóban. 1-0

Nyílt-tér**Új csemegekereskedés Novisadon**

Tisztelettel értesitem Novisad nagyérdemű közönségét, hogy az Örménytemplom épületében (Kralja Alexandra ulica 15.) a mai napon megnyitottam **csemege- és élelmiszerkereskedésemet,** amelynek kellemes és kényelmes **ozsonnázója**

a nap bármely órájában a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. A legkittinőbb minőségű **kolbász- és füstöltárak, vaj, sajt, konzerv, gyümölcs és déli-gyümölcs a legelőnyösebb napi áron.** Pontos és figyelmes kiszolgálás. Kitéző tisztelettel

Nemes Károly

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vasárak.

Winter-féle kocsitengely, rudvas, fekete-horgany és horgonyzott lemezek, fehér bádóg, kerítés drótfonat, ekekés, ekeáru, láncaú, ásó, kapa, gereblye, szeg, drót, csavaráru, épület- és butorvasalás, szerszámáru és egyéb vasáru állandóan nagy választékban raktáron a legolcsóbb árak mellett.

KUSZLI GYULA
vaskereskedés
Novisad, Temerini u. 8.

ÁPOLÓNÓ,

aki emellett a szobatakaritási munkákat is elvégezné, beteges nő mellé kerestetik. Jelentkezés 3-4 óráig

Schwarz Testvérek

irodájában, Hal-tér 11. szám alatt.

Eladó fűszerkereskedés!

Jól bevezetett fűszerkereskedésemet kedvező feltételek mellett eladom. Az üzlet esetleg részletfizetésre, jó garancia mellett átadó. — Cím: „Schmolka“ hirdetőirodában Novisad, Futoski put 2. 155-1

Elárusítónó

felvétetik és egy kitéző mákdaráló eladó.

Dornstädter cukrászda, Novisad

Beck János

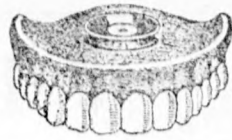
papirkereskedése és könyvkötészete
NOVI SAD, Futoski ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

SOKOLOVA-ZUKOVSKA

FOGORVOS

Rendel:
8-12 és 6-7
Futoski G.

Fűszer üzlet

(sarkon) magyar negyedben kedvező feltételek mellett eladó.

Cím a kiadóhivatalban

I. Novisadi Dobozgyár D. BARTH, Petra Zrinjskog 17.

Előállit: Mindenféle dobozt legjobb kivitelben, legolcsóbb árakon. Mindenféle mérték utáni megbízásokat pontosan szállit. Nagy raktár konfekciós postaskatulyákban, női kalpskatulyákban, bonbon és desszertdobozokban és cipőskatulyákban. Összecsukható redőny-skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére. **Elsőrendű barna patentlemez és fehér falemez** gyári lerakata legolcsóbb napiárakon. Nagyság 70-100, minden erősség és szám állandóan raktáron. **Műfolt bőrkereskedők részére** 25 kg. vásárlásnál már gyári árban kapható. Kérjen árjegyzéket. Mindenfajta fűződrót minden számban raktáron. — **Versenyen kívüli árak!**

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-
Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintisztza hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL.

FOJT

KALAPFESTŐ INTÉZET

NOVISAD

Njegoseva (Andrássy) ulica 9.

Köszönetnyilvánítás

Csires Irene dr. gör. kel. püspök ur ömeltósága helyettesének, a város és testületek hivatalos képviselőinek, valamint mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, akik felejthetetlen emlékü halottunk

Dr. Marcekovits Imre

nyug. polgármesterhelyettes

végtszességén való megjelenésükkel, koszorúk küldésével, vagy részvétük nyilvánításával igyekeztek mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni, ezuton mondunk hálás köszönetet. Novisad, 1925. január 24.

A gyászoló család.

Cserépkályha átrakását és javítását

felelősség mellett, mélyen leszállított árban eszközölöm.

ÖKRÉSZ SÁNDOR

kályhás,
NOVI SAD,
Futoski put 15. szám.

Motorkerékpár

keveset használt, jó karban levő, lehetőleg Triumpfgyártmány, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Schmolka“ hirdetőirodában, Novisad, Futoski p. 2. 153-1

KÖSŐ

és darált kőső, vagon és kisebb tételekben kapható. Gors és pontos kiszolgálás. Ugyszintén raktáron tartom a legjobb falusi lisztet stb.

Gausz János sómalma

Novisad, Futoski put 66. — Tel. 534.
10120-1-12

Ház

Miletičeva (Kenyér) ulica 29. szám eladó. Feltételek ugyanott.
139-1-2

HOVÁ SZALADSZ?!

Szaladok (8826-2-30)

FELLNER ZSIGÁHOZ

Novisad, Jermenska ulica 3., hol legjobb minőségű saját gyártmányú papirzacsokt és csomagolópapírost legolcsóbban kaphatom.

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb

„ ebédlő „ divatos 12.000.- „ „

„ konyhaberendezés fehérén lakkozott 1950.- „ „

Nagy választék minden fajta butorokban.

„DOMUS“ butorgyári lerakati **BERNAT PESING**
MITROVICA **NOVI SAD**

Planička u. 9-11. sz. Željeznička utca 105-107.